

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lietā Nr. [..]

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “TET”

Dzirnavu iela 105

Rīga, LV-1011

Lēmums

Rīgā,
2021.gada 13.aprīlī

Nr. [..]

**Par pārbaudē konstatēto,
rājiena izteikšanu
un pienākuma uzlikšanu**

Datu valsts inspekcija (turpmāk – DVI) 2020.gada 28.jūlijā saņēma [..] (turpmāk- Iesniedzējs) iesniegumu¹ (turpmāk – Iesniegums) saistībā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Tet” (turpmāk – Sabiedrība) veikto Iesniedzēja personas datu apstrādi.

Atbilstoši Iesniegumā norādītajam, Iesniedzējs 2020.gada 29.februārī lūdza Sabiedrībai sniegt informāciju par 2020.gada janvārī un februārī Sabiedrības pieprasīto un no AS “Sadales tīkls” saņemto informāciju (Iesniedzēja personas datu apstrādes nolūku, mērķi un tiesisko pamatu). Iesniedzējs 2020.gada 24.martā saņēma Sabiedrības atbildi, kurā paskaidrots, ka Sabiedrība pieprasa informāciju no AS “Sadales tīkls”, lai saviem elektroenerģijas pakalpojuma klientiem sagatavotu informāciju par Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojumu izmantošanu. Kā datu apstrādes tiesisko pamatu Sabiedrība norādīja līguma ar klientu (Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma lietotāju) sagatavošanu un izpildi vai klienta piekrišanu sagatavot šādu informāciju. Vienlaikus Sabiedrība informēja, ka veicot Iesniedzēja pieprasījuma izskatīšanu, Sabiedrība konstatējusi nepilnības datu apstrādes procesā, kā rezultātā Iesniedzēja personas dati apstrādāti (iegūti) kļūdas dēļ, proti, Sabiedrība saņēmusi informāciju no AS “Sadales tīkls”, neskatoties uz to, ka Iesniedzējs nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients. Sabiedrība norādīja, ka minētā datu apstrāde notikusi informācijas sistēmas tehniskas kļūmes dēļ, pēc tam, kad Iesniedzējs laika periodā no 2020.gada 24.janvāra līdz 7.februārim apmeklējis Sabiedrības pašapkalpošanās vietni *mans.tet.lv* (izmantojot *mans.tet.lv* mobilā telefona aplikāciju). Lai gan Sabiedrība norādījusi, ka iegūtos Iesniedzēja datus nav izmantojusi savām

¹ 2020.gada 28.jūlija iesniegums ar pielikumu (DVI reģistrēts ar Nr. [..]).

vajadzībām un nav tos saglabājusi savās informācijas sistēmās, Iesniedzējs uzskata, ka minēto situāciju nevar atstāt bez papildu izmeklēšanas un Sabiedrība ir jāsauca pie atbildības.

[1] Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Vispārīgā datu aizsardzības regula² (turpmāk – VDAR), Fizisko personu datu apstrādes likums (turpmāk – FPDAL) un citi normatīvie akti, savukārt DVI kompetenci, uzdevumus un tiesības noteic VDAR 55.-58.pants un FPDAL 4. un 5.pants.

Saskaņā ar VDAR 1.panta 2.punktu, VDAR aizsargā fiziskas personas pamattiesības un pamatbrīvības un jo īpaši to tiesības uz personas datu aizsardzību.

VDAR 4.panta 1. un 2.punkts nosaka, ka “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”)³, savukārt “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem. Tādējādi personas vārds, uzvārds, personas kods u.c. informācija pēc kuras var identificēt konkrētu personu ir uzskatāma par personas datiem, bet jebkuras ar šiem datiem veiktas darbības ir personas datu apstrāde VDAR izpratnē.

Par personas datu apstrādes atbilstību VDAR ir atbildīgs pārzinis – fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [...]⁴. Konkrētajā gadījumā par pārzini ir atzīstama Sabiedrība.

Lai pārziņa veikto datu apstrādi atzītu par likumīgu, pārzinim apstrādājot personas datus, ir jāpiemēro vismaz viens no VDAR 6.panta pirmajā punktā minētajiem pamatojumiem – datu subjekta piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana. Papildus tiesiskā pamata nodrošināšanai pārzinim ir jāievēro arī VDAR 5.pants, saskaņā ar kuru personas dati ir jāapstrādā likumīgā un pārredzamā veidā, nodrošinot godprātību pret tām personām, kuru personas dati tiek apstrādāti (likumība, godprātība un pārredzamība), datu apstrādi jāveic tikai tam nepieciešamajā apjomā (datu minimizēšana) un tādā veidā, lai tiktu nodrošināta atbilstoša personas datu drošība, tostarp aizsardzība pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi un pret nejaušu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus (integritāte un konfidencialitāte). Atbilstoši VDAR 39.apsvērumā skaidrotajam, jebkurai personas datu apstrādei vajadzētu būt likumīgai un godprātīgai. Fiziskām personām vajadzētu būt pārredzamam tam, ka viņu personas datus vāc, izmanto, aplūko vai citādi apstrādā, un tam, kādā apjomā personas dati tiek vai tiks apstrādāti. Turklāt ievērojot VDAR 5.panta 2.punktā noteikto pārskatatbildības principu, tieši pārzinim ir pienākums nodrošināt tādu personas datu apstrādes procesu, kas ļauj pierādīt, ka pārziņa veiktā personas datu apstrāde ir atbilstoša datu aizsardzības normatīvā regulējuma prasībām.

Atbilstoši VDAR 24.panta 1. un 2.punktam, ņemot vērā apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinim jāīsteno atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi pierādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar šo regulu. Ja nepieciešams, minētos pasākumus pārskata un atjaunina. Ja tas ir samērīgi attiecībā uz apstrādes darbībām, 1.punktā minētajos pasākumos ietver to, ka pārzinis īsteno atbilstīgu politiku attiecībā uz datu aizsardzību.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulas Nr.2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula).

³ Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem.

⁴ VDAR 4.panta 7.punkts.

VDAR 24.panta 1. un 2.punktu konkrētīzē VDAR 32.pants, kas nosaka, ka, ņemot vērā tehnikas līmeni, īstenošanas izmaksas un apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un smaguma pakāpes risku attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinis un apstrādātājs īsteno atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu tādu drošības līmeni, kas atbilst riskam, tostarp b) apakšpunktā minēto spēju nodrošināt apstrādes sistēmu un pakalpojumu nepārtrauktu konfidencialitāti, integritāti, pieejamību un noturību un d) apakšpunktā minēto procesu regulārai tehnisko un organizatorisko pasākumu efektivitātes testēšanai, izvērtēšanai un novērtēšanai, lai nodrošinātu apstrādes drošību.

Tādējādi, tikai pastāvot kādam no minētajos pantos norādītajiem tiesiskajiem pamatiem un ievērojot minētos principus, personas datu apstrāde var tikt atzīta par tiesisku. Ja minētie nosacījumi netiek ievēroti, personas datu apstrāde nav atbilstoša VDAR un FPDAL.

[2] Pamatojoties uz DVI rīcībā esošo informāciju, saskaņā ar VDAR 57.panta 1.punkta “a”, “f” un “h” apakšpunktu un FPDAL 4.panta pirmās daļas 1.punktu, DVI uzsāka pārbaudi par Sabiedrības veiktās personas datu apstrādes atbilstību VDAR un FPDAL (lieta Nr. [..], turpmāk – Lieta).

FPDAL 15.panta pirmā daļa nosaka, ka pārbaude ietver visu veidu darbības, ko DVI veic, lai noskaidrotu datu apstrādes atbilstību VDAR un citām normatīvo aktu prasībām, tostarp veic datu apstrādes vietas apmeklēšanu, informācijas iegūšanu, izmantojot visas tiesiskās metodes, kā arī citas nepieciešamās darbības.

Saskaņā ar FPDAL 5.panta pirmās daļas 3.punktu DVI ir tiesības savas kompetences ietvaros pieprasīt un bez maksas noteiktajā apjomā un formā saņemt no privātpersonām, valsts pārvaldes institūcijām un amatpersonām pārbaudei nepieciešamo informāciju, dokumentus vai to kopijas un citus materiālus, tostarp ierobežotas pieejamības informāciju. Savukārt VDAR 31.pants nosaka, ka pārzinis un apstrādātājs un attiecīgā gadījumā pārziņa vai apstrādātāja pārstāvis pēc pieprasījuma sadarbojas ar uzraudzības iestādi (DVI) tās uzdevumu izpildē.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 14.¹pantam iestāde un tiesa, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus [..]. APL 61.pants nosaka, ka administratīvā procesa dalībniekam ir tiesības izteikt savu viedokli jebkurā procesa stadijā [..]. Lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā,⁵ Administratīvā procesa dalībnieka paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi⁶.

Pārbaudes ietvaros DVI vērsās pie Sabiedrības⁷, aicinot iesniegt Lietā nepieciešamos paskaidrojumus un pierādījumus. No Sabiedrības sniegtā paskaidrojuma⁸ izriet, ka Sabiedrība pieprasa informāciju no AS “Sadales tīkls” šādiem mērķiem: 1) elektroenerģijas pirkuma līguma sagatavošanai un noslēgšanai. Proti, saņemot potenciālā klienta pieteikumu, Sabiedrībai ir nepieciešams iegūt informāciju, lai sagatavotu Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma piedāvājumu potenciālajam klientam. Šādā gadījumā no potenciālā klienta tiek saņemta piekrišana datu pieprasīšanai no AS “Sadales tīkls”. Sabiedrība sagatavo piedāvājumu klientam, balstoties uz AS “Sadales tīkls” datubāzē pieejamo informāciju un nosūta piedāvājumu klientam. No AS “Sadales tīkls” saņemtā informācija netiek saglabāta Sabiedrības iekšējās IT sistēmās, izņemot auditācijas pierakstus; 2) elektroenerģijas pirkuma līguma izpildei – ar mērķi nodrošināt esošajiem Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klientiem noslēgtā līguma ietvaros iespēju operatīvi saņemt

⁵ APL 62.panta pirmā daļa.

⁶ APL 161.panta pirmā daļa.

⁷ DVI 2020.gada 9.oktobra vēstule Nr. [..] “Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu” un DVI 2020.gada 30.novembra vēstule Nr. [..] “Par papildus informācijas sniegšanu”.

⁸ Sabiedrības 2020.gada 2.novembra vēstule Nr. [..] (DVI reģistrēta ar Nr. [..]).

informāciju par pakalpojumu – elektroenerģijas patēriņu, pieslēguma veidu un citu saistīto informāciju. Minētā funkcionalitāte tiek nodrošināta gan ar interneta vietnes *mans.tet.lv*, gan ar *mans.tet.lv* mobilās aplikācijas palīdzību. Sabiedrības klientam, autorizējoties pašapkalpošanās vietnē *mans.tet.lv*, tiek aktualizēta informācija par klienta izmantotajiem pakalpojumiem, veicot pieprasījumu uz Sabiedrības iekšējām sistēmām, lai klients saņemtu aktuālo informāciju. Ja klients ir Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma lietotājs, Sabiedrība veic informācijas pieprasījumu AS “Sadales tīkls” informācijas sistēmai un klients ar *mans.tet* starpniecību iegūst iespēju aplūkot no AS “Sadales tīkls” saņemto informāciju *mans.tet.lv* elektroenerģijas sadaļā.

Attiecībā uz tiesisko pamatu Sabiedrība norādīja, ka pirmajā gadījumā (līguma noslēgšanai) personas datu apstrādes tiesiskais pamats ir datu subjekta piekrišana, kas tiek iegūta telefonsarunā ar Sabiedrības tirdzniecības aģentu vai tiek sniegta rakstiski, vai klientam pašam veicot pieprasījumu interneta vietnē *www.tet.lv*. Savukārt otrajā gadījumā, datu apstrādes tiesiskais pamats ir jau noslēgta līguma izpilde – informācijas sniegšana par elektroenerģijas piegādes pakalpojumu (*t.sk., informācija par rēķiniem, informācija par patērēto elektroenerģijas apjomu, tarifu plāna maiņa u.c., atkarībā no klienta pieprasītā*). Sabiedrība vērsa uzmanību, ka elektroenerģijas tirdzniecības līgumā ir noteikts, ka Sabiedrības pašapkalpošanās vietne *mans.tet.lv* tiek izmantota informācijas saņemšanai no Sabiedrības un šī interneta vietne ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Sabiedrība paskaidroja, ka minētās datu apstrādes tiek īstenotas, lai izpildītu noteiktos personas datu apstrādes mērķus: sagatavotu piedāvājumu potenciālajam klientam vai atrādītu esošajam klientam viņa pieprasīto informāciju. Abos gadījumos, pēc mērķu sasniegšanas, dati netiek tālāk apstrādāti un tie netiek saglabāti Sabiedrības sistēmās, izņemot auditācijas pierakstus par datu pieprasīšanu un saņemšanu.

Sabiedrība apstiprināja, ka 2020.gada 29.februārī saņēma Iesniedzēja iebildumu par viņa personas datu apstrādi, pēc kura izpētes noskaidroja, ka Iesniedzēja izmantotajā *mans.tet.lv* mobilajā aplikācijā bija radusies tehniska kļūda, proti, Iesniedzējam atverot mobilo aplikāciju, tika pieļauta datu pieprasīšana no AS “Sadales tīkls” par Iesniedzēja elektroenerģijas pieslēgumu, neskatoties uz to, ka Iesniedzējam nav noslēgts elektroenerģijas pakalpojuma līgums ar Sabiedrību.

Atbildot uz DVI jautājumiem, Sabiedrība paskaidroja, ka Iesniedzēja personas dati, izmantojot *mans.tet.lv* mobilo aplikāciju, 2020.gadā ir tikuši apstrādāti laika posmā no 24.janvāra līdz 7.februārim. Sabiedrība vērsa uzmanību, ka tās rīcībā nav auditācijas pierakstu, kas ir vecāki par 6 mēnešiem, tādēļ informācija par Iesniedzēja personas datu apstrādi 2020.gadā tika iegūta, gatavojot atbildi uz Iesniedzēja 2020.gada 29.februāra iesniegumu. Attiecībā uz Iesniedzēja personas datu apstrādi Sabiedrība paskaidroja, ka ir veikusi šādas darbības: 1) Iesniedzēja personas koda nosūtīšana AS “Sadales tīkls”; 2) AS “Sadales tīkls” sniegtās informācijas saņemšana; 3) no AS “Sadales tīkls” saņemtās informācijas uzrādīšana Iesniedzējam *mans.tet.lv* mobilajā aplikācijā (t.i., Sabiedrība nodrošināja vārtejas pakalpojumu, veicot no AS “Sadales tīkls” saņemtās informācijas uzrādīšanu Iesniedzējam. Iesniedzējam tika uzrādīts no AS “Sadales tīkls” saņemtais kļūdas paziņojums, ka Iesniedzējs nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients. Tā kā Iesniedzējs nebija Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients, no Sabiedrības puses netika veiktas nekādas papildus datu apstrādes darbības, tostarp, no AS “Sadales tīkls” saņemtā informācija netika saglabāta Sabiedrības iekšējās sistēmās (izņemot auditācijas pierakstus par datu pieprasīšanu un saņemšanu); 4) auditācijas pierakstu izveidošana, glabāšana un dzēšana.

Attiecībā uz apstrādātajām Iesniedzēja personas datu kategorijām Sabiedrība norādīja, ka AS “Sadales tīkls” tika nosūtīts Iesniedzēja personas kods. No AS “Sadales tīkls” Sabiedrība saņēma informāciju – “*kļūdas paziņojums*” – Iesniedzējs nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients. Tāpat tika apstrādāti auditācijas pieraksti, kas apliecina informācijas par Iesniedzēju pieprasīšanu un saņemšanu no AS “Sadales tīkls”.

Atbildot uz aicinājumu sniegt detalizētu informāciju par Sabiedrības konstatētajām nepilnībām datu apstrādes procesā, kā arī norādīt to personu skaitu, kuras nav Sabiedrības elektroenerģijas

pakalpojuma klienti, bet kurus skāra konstatētās sistēmas nepilnības, Sabiedrība informēja, ka pēc Iesniedzēja iebilduma saņemšanas tika konstatēts, ka Iesniedzējam, atverot *mans.tet.lv* mobilo aplikāciju, no AS “Sadales tīkls” tika pieprasīta informācija par Iesniedzēju, kurš bija Sabiedrības klients, bet nebija Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma lietotājs. Veiktās izpētes rezultātā tika konstatēts, ka šāda pieprasījuma veikšana neradīja risku Iesniedzēja tiesībām uz privātumu (*Iesniedzēja personas dati netika publiskoti vai padarīti pieejami citām personām*), tādēļ par minēto situāciju netika sniegts paziņojums DVI saskaņā ar VDAR 33.panta pirmo daļu. Ņemot vērā, ka tā bija mobilās aplikācijas kļūda, par kuras esamību Sabiedrība līdz Iesniedzēja iebilduma saņemšanai nezināja, Sabiedrības rīcībā nav informācijas par šādu pieprasījumu apjomu. Turklāt ņemot vērā, ka Sabiedrība auditācijas pierakstus glabā 6 mēnešus, Sabiedrības rīcībā vairs nav informācijas par *mans.tet.lv* mobilās aplikācijas lietotāju datu apstrādi, kas notikusi laika posmā līdz 2020.gada 11.martam, kad tika novērsta konstatētā mobilās aplikācijas kļūda.

Atbildot uz jautājumu, kad un kādas darbības Sabiedrība veikusi konstatētā datu apstrādes procesa nepilnību novēršanai un vai saistībā ar minētajām sistēmas nepilnībām Sabiedrība ir saņēmusi citu datu subjektu sūdzības, Sabiedrība paskaidroja, ka kopš 2020.gada 11.marta ir ieviests uzlabojums, kas izslēdz *mans.tet.lv* mobilās aplikācijas vērsanos pie AS “Sadales tīkls” gadījumā, ja datu subjekts nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients. Proti, tiek nodrošināts, ka pieprasījums AS “Sadales tīkls” tiek nosūtīts tikai pēc tam, kad datu subjekts ir identificēts kā Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients. Vienlaikus Sabiedrība norādīja, ka nav saņēmusi citu datu subjektu sūdzības par šo jautājumu.

Aprakstot darbību procesu, kā šobrīd notiek klientu, kas nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klienti, personas datu apstrāde (datu iegūšana no AS “Sadales tīkls”, apstrāde, uzglabāšana, dzēšana u.c.) Sabiedrība paskaidroja, ka datu iegūšana notiek, pamatojoties uz datu subjekta piekrišanu elektroenerģijas pirkuma līguma sagatavošanai un noslēgšanai, un tam nepieciešamo datu saņemšanai no AS “Sadales tīkls”. Sabiedrība norādīja, ka tā nodrošina elektroenerģijas pakalpojuma potenciālo klientu un klientu personas datu apstrādi saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Turklāt Sabiedrība ir nekavējoties novērsusi konstatēto sistēmas kļūdu, izprotot tās būtību.

DVI lūdza Sabiedrībai sniegt papildus informāciju⁹, tostarp lūdza sniegt detalizētu aprakstu par mobilajā aplikācijā *mans.tet.lv* konstatētās kļūdas cēloņiem, konstatētajām nepilnībām u.c. Atbildot uz Sabiedrības 2021.gada 19.janvāra vēstulē Nr. [...] izteikto lūgumu, DVI pagarināja informācijas sniegšanas termiņu līdz 2021.gada 31.janvārim¹⁰.

No Sabiedrības papildus sniegtās informācijas izriet¹¹, ka *mans.tet.lv* mobilās aplikācijas elektroenerģijas pakalpojuma funkcionalitāte ir ieviesta produkcijas vidē šādos datumos: 1) sadaļa “tarifa plāns/rādījumu nodošana” - 2019.gada 12.jūlijā ; 2) sadaļa “patēriņš/rādījumu nodošana/biržas cenas” - 2020.gada 9.janvārī; 3) sadaļa “navigācijā vairāk” (tarifa plāns) - 2021.gada 21.janvārī. Iesniegumā minētā datu apstrāde radusies saistībā ar aplikācijas funkcionalitāti, kas izveidota ar mērķi sniegt iespēju Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klientiem iegūt informāciju par saviem objektiem, kuriem ir pieslēgts Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojums, kā arī iesniegt elektroenerģijas patēriņa rādījumus vai saņemt informāciju par elektrības skaitītāja rādījumiem, ja klientam ir uzstādīts attālināti nolasāms skaitītājs. Savukārt kļūda aplikācijā visticamāk ieviesusies aplikācijas elektroenerģijas pakalpojuma funkcionalitātes ieviešanas brīdī – 2019.gada 12.jūlijā un ir saistīta ar nepilnību aplikācijas programmatūras kodā. Tāpat Sabiedrība norādīja, ka tai nav iespējams sniegt izsmēlošu atbildi par Iesniedzēja datu apstrādi citos DVI pieprasījumā minētajos datumos, jo Sabiedrības rīcībā nav mobilās aplikācijas auditācijas pierakstu, kas vecāki par 6 mēnešiem.

⁹ DVI 2020.gada 30.novembra vēstule Nr. [...] “Par papildus informācijas sniegšanu”.

¹⁰ DVI 2021.gada 20.janvāra vēstule Nr. [...] “Par informācijas sniegšanas termiņa pagarināšanu”.

¹¹ Sabiedrības 2021.gada 1.februāra vēstule Nr. [...] “Par atbildes sniegšanu” (*DVI reģistrēta ar Nr. [...]*).

Datu apstrādes tiesiskais pamats, veicot informācijas pieprasījumus no AS “Sadales tīkls” ar Sabiedrības izstrādāto mobilo aplikāciju, ir noslēgtā līguma ar klientu izpilde (informācijas par pakalpojumiem sniegšana *mans.tet.lv* ir pakalpojuma līguma izpildes sastāvdaļa.). Šādas datu apstrādes mērķis ir sagatavot klientam informāciju par klienta aktuālajiem Sabiedrības pakalpojumiem. Sabiedrība atzina, ka mobilā aplikācija konkrētajos datumos kļūdaini identificēja Iesniedzēju kā Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma lietotāju, tādēļ informācijas pieprasīšanai no AS “Sadales tīkls” attiecībā uz Iesniedzēju nebija tiesiskā pamata.

Atbildot uz jautājumu, kādēļ Sabiedrība saņemot no AS “Sadales tīkls” kļūdas paziņojumu ar norādi, ka Iesniedzējs nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients, nerīkojās uzreiz, bet gadījumu izvērtēja un labojumus mobilajā aplikācijā ieviesa tikai pēc Iesniedzēja iebilduma saņemšanas, Sabiedrība paskaidroja, ka nebija pamanījusi šo mobilās aplikācijas kļūdu pirms tika saņemts Iesniedzēja iebildums. Tāpat Sabiedrība norādīja, ka no AS “Sadales tīkls” saņemtā informācija par Iesniedzēju netika saglabāta Sabiedrības iekšējās sistēmās, bet tika uzrādīta klientam. Nepilnība tika fiksēta manuāli apstrādājot auditācijas pierakstus Iesniedzēja pieteikuma izskatīšanas gaitā. Vienlaikus Sabiedrība vērsa uzmanību, ka kļūdas paziņojuma atrādīšana par to, ka klients nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients nav nekas ārkārtējs, jo klienti bieži maina pakalpojuma sniedzēju un ir situācijas, kad klients vēl nav vai vairs nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma saņēmējs, bet vēl nav notikusi datu sinhronizācija starp aplikāciju un AS “Sadales tīkls”, kas var prasīt nedaudz vairāk laika.

Sabiedrība norādīja, ka kopš mobilās aplikācijas ieviešanas, Sabiedrība regulāri veic pasākumus tās uzlabošanai. Tā piemēram, 2020.gadā līdz Iesniedzēja iebildumu saņemšanai, Sabiedrība veica 10 mobilās aplikācijas funkcionalitātes uzlabojumus. Saņemot Iesniedzēja 2020.gada 29.februāra iesniegumu, Sabiedrība nekavējoties veica mobilās aplikācijas nepilnības izvērtēšanu un novēršanu. Jau 2020.gada 11.martā Sabiedrība ieviesusi uzlabojumu, kas izslēdz mobilās aplikācijas vēršanos pie AS “Sadales tīkls” gadījumā, ja datu subjekts nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients.

[3] Pamatojoties uz iepriekš minēto, DVI konstatē, ka pārbaudes ietvaros iegūtās informācijas kopums ir pietiekošs un ļauj secināt, ka Sabiedrība nav veikusi pietiekamus VDAR 24.panta 1.punktā un 32.panta 1.punktā noteiktos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, tādējādi pieļaujot Iesniedzēja personas datu apstrādi bez VDAR 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamata un pretēji VDAR 5.panta 1.punkta “a” un “f” apakšpunktos minētajiem personas datu apstrādes principiem.

Ievērojot minēto, DVI secina, ka Sabiedrība ir veikusi Iesniedzēja personas datu apstrādi bez VDAR 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamata, pretēji VDAR 5.panta 1.punkta “a” un “f” apakšpunktos noteiktajiem personas datu apstrādes principiem, un pārkāpjot VDAR 24.panta 1.punktā un 32.panta 1.punkta “b” un “d” apakšpunktā noteiktās prasības.

DVI secina, ka Iesniedzēja personas datu apstrāde notikusi mobilās aplikācijas *mans.tet.lv* sistēmas kļūdas dēļ, kā rezultātā Iesniedzēja personas kods, bez tiesiska pamata, tika nosūtīts AS “Sadales tīkls”. Turklāt no Iesnieguma izriet, ka šāda Iesniedzēja personas datu apstrāde 2020.gada janvārī un februārī notikusi vairākkārtīgi. Lai gan Sabiedrība mobilās aplikācijas kļūdu ir operatīvi novērsusi, DVI secina, ka mobilā aplikācija tika ieviesta 2019.gada 12.jūlijā, tādējādi visu šo laiku līdz minētās kļūdas novēršanai (2020.gada 11.martam), pastāvēja risks, ka jebkuras personas, kura izmanto Sabiedrības mobilo aplikāciju (ir Sabiedrības klients, bet nav Sabiedrības elektroenerģijas pakalpojuma klients), personas kods bez tiesiska pamata varēja tikt nosūtīts AS “Sadales tīkls”.

DVI norāda, ka saskaņā ar VDAR noteikumiem, tieši pārzinis ir atbildīgs par veiktās personas datu apstrādes atbilstību VDAR, tostarp par personas datu apstrādes prasībām atbilstošas mobilās aplikācijas izstrādi. Līdz ar to, kādi tieši tehniskie un organizatoriskie pasākumi veicami, lai nodrošinātu datu subjekta personas datu drošību, nosaka pats pārzinis (Sabiedrība), atsevišķi izvērtējot iespējamos riskus un to nopietnību. DVI secina, ka konkrētajā gadījumā Sabiedrība, izstrādājot *mans.tet.lv* mobilās aplikācijas funkcionalitāti, nav nodrošinājusi atbilstošus tehniskos un

organizatoriskos pasākumus, lai nepieļautu Iesniedzēja personas datu apstrādi bez tiesiska pamata un pretēji VDAR noteiktajām prasībām.

Attiecībā uz Sabiedrības norādīto, ka Iesniedzēja personas datu apstrāde neradīja risku Iesniedzēja tiesībām uz privātumu, proti, personas dati netika publiskoti vai padarīti pieejami citām personām, DVI norāda, ka prettiesiskas datu apstrādes un datu subjekta pamattiesību aizskārums konstatēšanai faktiskā kaitējuma pastāvēšana nav nepieciešama. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas praksē¹² nostiprinātajai atziņai, nav izšķirošas nozīmes tam, vai veiktā datu apstrāde ir radījusi jebkādas negatīvas sekas (*reālu* tiesību aizskārums), lai to atzītu par iejaukšanos pamattiesībās. Līdz ar to apstākļi, vai ir konstatētas konkrētas kādas atsevišķam tiesību subjektam radītas negatīvās sekas, nemaina pamattiesību aizskārums faktus.

Vērtējot pārkāpuma smagumu DVI ņem vērā, ka Sabiedrība ir nekavējoties novērsusi konstatēto kļūdu un veikusi nepieciešamās darbības, lai novērstu šādas kļūdas atkārtējo. Tāpat DVI ņem vērā Sabiedrības sadarbību ar DVI un to, ka saistībā ar konstatēto kļūdu, Sabiedrība nav saņēmusi citu datu subjektu sūdzības.

Vienlaikus DVI norāda, ka ņemot vērā to, ka Sabiedrība neuzglabā mobilās aplikācijas auditācijas pierakstus ilgāk par 6 mēnešiem, DVI nebija iespējams pārbaudīt/konstatēt vai un cik datu subjektus, iespējams, skarusi šī mobilās aplikācijas kļūda. Minētā apsvērums dēļ, DVI neieguva atbildi arī uz jautājumu par vairākkārtējo Iesniedzēja personas datu apstrādi 2020.gada janvārī un februārī.

VDAR 58.panta 2.punkta “b” apakšpunkts paredz DVI pilnvaras izteikt rājienu pārzinim vai apstrādātājam, ja ar apstrādes darbībām ir tikuši pārkāpti VDAR noteikumi, savukārt, “d” apakšpunkts paredz DVI pilnvaras izdot rīkojumu pārzinim vai apstrādātājam saskaņot apstrādes darbības ar VDAR noteikumiem, vajadzības gadījumā – konkrētā veidā un konkrētā laikposmā.

APL 66.panta pirmā daļa paredz, ka apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību (65.pants), iestāde lemj: 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi; 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai; 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses; 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārums un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

DVI savā darbībā īsteno principu "Konsultē vispirms"¹³, kas paredz, ka DVI darbībai primāri ir preventīva, nevis sodīšanas funkcija, līdz ar to, tās primārie uzdevumi ir efektīva fizisko personu datu aizsardzība (norādījumu par pārzina veiktajā personas datu apstrādē konstatētajām nepilnībām un ierosinājumu sniegšana to novēršanai) un nelikumīgas personas datu apstrādes gadījumā nepieciešamo darbību veikšana ar mērķi pēc iespējas ātrāk pārtraukt to, tādā veidā mazinot datu subjektam radīto kaitējumu.

Izvērtējot šajā lēmumā konstatēto DVI secina, ka tikai administratīvā akta izdošana sekmētu Sabiedrības izpratni par tās rīcības neatbilstību VDAR. Proti, šis administratīvais akts tiek izdots ar mērķi aizsargāt datu subjektu tiesības uz savu personas datu aizsardzību, kas konkrētizētas VDAR, FPDAL un citos normatīvajos aktos, kā arī, lai uzdotu Sabiedrībai turpmāk ieviest atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, novērošot iespējamu pārkāpumu rašanos nākotnē.

Ievērojot minēto, pamatojoties uz VDAR 58.panta 2.punkta “b” un “d” apakšpunktu, FPDAL 23.pantu, APL 63.panta pirmās daļas 2.punktu, **DVI nolēmj:**

1) izteikt Sabiedrībai rājienu par Iesniedzēja personas datu apstrādi bez VDAR 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamata, pretēji VDAR 5.panta 1.punkta “a” un “f” apakšpunktos

¹² piemēram, Österreichischer Rundfunk u.c., C-465/00, C-138/01 un C-139/01, EU:C:2003:294

¹³ Inspekcijas 2017.gada 15.jūnijā parakstīja sadarbības memorandu par “Konsultē vispirms” principa iedzīvināšanu, veicinot valsts pārvaldes iestāžu uz klientu orientētu darbību

noteiktajiem personas datu apstrādes principiem un pārkāpjot VDAR 24.panta 1.punktā un 32.panta 1.punkta “b” un “d” apakšpunktā noteiktās prasības;

2) uzlikt par pienākumu Sabiedrībai turpmāk veicot personas datu apstrādi, ievērot šajā lēmumā minētās un citas personas datu aizsardzības prasības, kā arī izvērtēt dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, ņemot vērā datu apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu, nolūkus un veiktos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai aizsargātu personas datus un novērstu to iespējamu nelikumīgu apstrādi, kā arī novērstu neatbilstības, nodrošinot VDAR prasībām atbilstošu personas datu apstrādi.

Saskaņā ar FPDAL 24.panta otro daļu, APL 70.pantu, 76.panta otro daļu un 79.panta pirmo daļu šo lēmumu var pārsūdzēt tiesā, ievērojot prasības, kas noteiktas APL 188.panta otrajā daļā, 189.panta pirmajā daļā, likuma “Par tiesu varu” 29.panta trešajā daļā un Tieslietu padomes 2018.gada 5.marta lēmumā Nr.307 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc Sabiedrības juridiskās adreses atrašanās vietas.

Direktore

J.Macuka

[..]

IZRAKSTS PAREIZS